

Uwarunkowania przepływu BIZ z krajów UE-15 do UE-12. Czy model grawitacyjny ma zastosowanie?

Celem artykułu jest weryfikacja hipotezy zakładającej, że model grawitacyjny handlu międzynarodowego w zadowalającym stopniu wyjaśnia przepływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych z krajów tzw. „starej UE-15” do krajów „nowej UE-12”.

Postanowiono sprawdzić, na ile rozszerzenie klasycznego modelu grawitacyjnego handlu międzynarodowego o zoperacjonalizowane zmienne pozwala na identyfikację czynników „przyciągających” i „odpychających” BIZ.

W analizie empirycznej posłużono się analizą panelową z zastosowaniem estymatora Hausmana-Taylora wobec faktu występowania zmiennych stałych w czasie.

Wyniki pozwoliły na pozytywną weryfikację hipotezy głównej. O ile decyzje inwestycyjne dotyczące wyboru kraju lokaty uwarunkowane są wielkością rynku docelowego, o tyle czynnik dystansu nadal pozostaje destymulacją kreacji wolumenu BIZ w kraju przyjmującym. Wykazano dodatkowo, że przynależność do UGW, różnice w opodatkowaniu, uwarunkowania historyczne i stabilność inflacji mają istotny wpływ na formowanie wartości skumulowanej BIZ w krajach lokaty. Stwierdzono również, że Polska miała relatywnie stabilną pozycję lidera na tle UE-12 na rynku pozyskiwania BIZ z krajów „starej UE”.